

VARA – ett nytt nationellt produkt- och artikelregister

Frågor & svar om införande av VARA, med fokus på övergången

Bästa apoteksaktörer och systemleverantörer

I det här dokumentet samlar vi frågor och svar om det nya produkt- och artikelregistret VARAs införande. En lista med förkortningar och förklaringar finns längst ner.

Om ni har ytterligare frågor, eller om det är något ni undrar över, ber vi er att vända er till er kontaktperson på Apotekens Service (kundansvarig).

Med vänlig hälsning,

Apotekens Services VARA Verksamhet

Revisionshistorik

Ver. nr.	Revisions-datum	Författare	Översikt av ändringar
0.1	2010-06-01	Anna Wessling	Första utkast - skickat till Apoteksföreningen för vidare spridning.
1.0	2010-06-18	Anna Wessling	Första fastställda version.
1.1	2010-09-03	Anna Wessling	G-010: Lagt till att EAN i VARA2 framöver kommer att ha inledande nollutfyllnad till 14 positioner. Språkliga korrigeringar i: G-001, G-003, G-005, G-006, G-008, G-013, A-004

Generella frågor & svar om VARA

ID	Fråga	Svar
G-001	Vad är VARA?	<p>VARA är ett nytt nationellt produkt- och artikelregister för läkemedel samt förbrukningsartiklar och livsmedel inom förmånen.</p> <p>VARA1 används idag av de apoteksaktörer som inte använder ATS. Apoteket AB ansvarar för att sammanställa informationen i ACA som idag är master. Apotekens Service konverterar därefter informationen till ett VARA format.</p> <p>VARA2 – Apotekens Service ansvarar för att sammanställa informationen i VARA2 som blir master den 4 oktober. VARA2 kommer att användas av samtliga apoteksaktörer.</p>
G-002	Vem tillhandahåller VARA?	Apotekens Service ansvarar för att tillhandahålla VARA.
G-003	Vad innebär det att VARA2 blir master?	Apotekens Service tar över ansvaret från Apoteket AB för sammanställning och kvalitetssäkring av produkt- och artikelinformation från olika källor, samt ansvarar för hantering av handelsvaror inom förmånen, dvs. förbrukningsartiklar och livsmedel, och för att sprida informationen vidare till apoteksaktörer, statistikintressenter och på sikt även till vårdaktörer (via SIL).
G-004	När blir VARA2 master?	VARA2 blir master i samband med Apotekens Services release den 4 oktober 2010. Den första exportfilen från VARA2 kommer att levereras den 5 oktober 2010.
G-005	Varför är övergången till VARA2 framflyttad?	<p>På grund av olika omständigheter, som har med omregleringen av apoteksmarknaden att göra, beslutade styrgruppen för VARA tidigare att flytta fram tidpunkten för när VARA2 blir master från den 17 maj till den 27 september. Apoteksaktörer påpekade att den 27 september sammanfaller med tidpunkten för lön och månadskifte, med ökad kundtillströmning. Styrgruppen för VARA beslutade därför att flytta fram datumet till den 4 oktober 2010.</p> <p>Framflyttningen till 4 oktober är ett led i att minimera risken för fel i samband med övergången till VARA2.</p>

ID	Fråga	Svar
G-006	Kan övergången till VARA2 komma att senareläggas?	Övergången till VARA2 skulle bli mer och mer komplex ju fler apoteksaktörer som gått över till ett nytt expeditionssystem. Av den anledningen är det inte rimligt att senarelägga övergången till VARA2. Ytterligare skäl är att vården har ett direkt beroende till leveransen av VARA2. Vården planerar under hösten att rulla ut SIL i syfte att ersätta JACA och är i den utrullningen direkt beroende av att VARA2 är implementerat.
G-007	Kommer VARA1 att finnas tillgänglig under en övergångsperiod?	Nej, centrala system som t.ex. Receptregistret (RR) måste kopplas till antingen VARA1 eller VARA2, och expedierande system som är kopplade till RR måste vara kopplade till samma varuregister som RR. Övergången från VARA1 till VARA2 sker i praktiken vid midnatt den 4 oktober 2010. Från och med 5 oktober 2010 kommer därmed produkt- och artikelinformation i form av en VARA exportfil från VARA2.
G-008	Vilka intressenter påverkas av övergången till VARA2?	De intressenter som påverkas av VARA är apoteks- och vårdaktörer, systemleverantörer (Receptexpedition och Vårdsystem), SIL samt olika statistikintressenter. De intressenter som påverkar VARA dvs. som är källägare till informationen i VARA är TLV, LV, LIF, leverantörer av handelsvaror inom förmånen, samt APL-produkter.
G-009	Påverkar övergången till VARA2 alla apoteksaktörer samtidigt?	Ja, anledningen till detta är att centrala system som t.ex. Receptregistret (RR) måste kopplas till antingen VARA1 eller VARA2, och expedierande system som är kopplade till RR måste vara kopplade till samma produkt- och artikelregister som RR.
G-010	Vad ändras innehållsmässigt mellan VARA1 och VARA2?	<u>Parallellimporterade läkemedel</u> VARA1 innehåller normalt bara en av flera parallellimporterade artiklar. VARA2 innehåller alla parallellimporterade varor som finns i NPL. Detta innebär att VARA2 kommer att innehålla fler artiklar än VARA1. Det innebär också att varunummer inte kommer att vara unikt eftersom flera NPL pack id kan vara kopplade till ett varunummer! <u>VARA2 innehåller mer information</u> Vissa fält som är tomma i VARA1 kommer att vara ifyllda i VARA2. Vid övergången från VARA1 till VARA2 blir skillnaden därmed att informationen om produkter och artiklar ökar.

ID	Fråga	Svar
		<p><u>Innehåll i termen ARTIKEL.ANTAL_KLARTEXT</u> Antal klartext beräknas i VARA2. Dessutom används NPLs lexikon där inte enheter förkortas. Detta innebär att termen i VARA2 kommer att innehålla längre texter jämfört med VARA1.</p> <p><u>Förmånsbegränsning</u> Detta är ett VARA2 fritextfält från TLV som kan innehålla begränsningar av förmånen.</p> <p><u>Layout i PDF-utskriftena Receptoriginal och Mina sparade recept</u> PDF-utskriftena har ändrats eftersom fältlängden för artikelbenämning före omregleringen var kortare. I VARA har artikelbenämning 80 tecken och det har inte skett någon förändring i fältlängd mellan VARA1 och VARA2.</p> <p><u>Försäljningsrestriktion</u> I VARA2 kommer informationen om vilka artiklar som får säljas av övrig detaljhandel presenteras i detta fält med NPL som källa.</p> <p><u>Markering av förmån livsmedel</u> I VARA 1 är Livsmedel för barn under 16 år som ingår i förmånen av historiska skäl <u>inte</u> markerade med förmån. I VARA2 kommer Livsmedel för barn under 16 år som ingår i förmånen markeras med förmån.</p> <p><u>Förändrade produkttyper för Allergener, Naturläkemedel & Radiofarmaka</u> I VARA1 särskiljs inte Allergener, Naturläkemedel för injektion och Radiofarmaka som egna produkttyper. I VARA2 kommer dessa produkter att byta produkttyper från MEP till ALL, NIN och RAP.</p> <p><u>Flagga för särskilt läkemedel och teknisk sprit</u> Tjänsten "VARA.HamtaArtikelinfoLista" returnerar en flagga som kallas särskilt läkemedel. För VARA1 och VARA2 sätts flaggan till "ja" även för teknisk sprit som egentligen inte klassas som läkemedel. Detta kommer att rättas under hösten 2010.</p> <p><u>EAN-kod</u> I både VARA1 och VARA2 är fältet EAN-kod alfanumersikt med 14 positioner. Tillåtna värden i varje position är 0-9. I VARA1 varierar antalet faktiska positioner. I VARA2 kommer fältet EAN, i förekommande fall, att innehålla inledande nollutfyllnad så att fältet alltid innehåller 14 positioner.</p>

ID	Fråga	Svar
G-011	Vilka produkter och artiklar finns i VARA2?	Samtliga läkemedel, handelsvaror inom förmånen dvs. förskrivningsbara förbrukningsartiklar och livsmedel för barn under 16 år samt gruppvarunummer för förskrivning av teknisk sprit, licensläkemedel och extempore.
G-012	Varför finns inte de av landstingen subventionerade livsmedlen för vuxna som ligger utanför förmånen med i VARA?	För att detta är ett produkt- och artikelregister som är nationellt. I VARA finns endast livsmedel för barn under 16 år, dvs. de livsmedel som ingår i förmånen. Övriga livsmedel för vuxna ingår inte i förmånen, men kan subventioneras av olika landsting. Sortimentet och hanteringen av subventionerade livsmedel för vuxna varierar mellan olika landsting och apoteksaktörer.
G-013	Varför finns det inte priser på alla artiklar i VARA?	TLV sätter priser på artiklar som ligger inom förmånen och dessa priser finns i VARA. På en omreglerad apoteksmarknad är det fri prissättning på artiklar utom förmånen och dessa priser ska därför inte finnas i VARA, eftersom de kan skilja mellan olika aktörer. Livsmedel inom förmånen prissätts av respektive apoteksaktör.
G-014	Varför finns det inga priser på licensläkemedel som ingår i förmånen?	TLV har för närvarande inte möjlighet att leverera priser på licensläkemedel till Apotekens Service. Apoteksaktörer ska därför kontakta TLV direkt för att få aktuella priser.
G-015	Planeras förändringar i VARAs xml-schema?	Inga förändringar är planerade till releasen i höst. De senaste förändringarna genomfördes i mars. Om det blir aktuellt med xml-schemaförändringar framöver kommer detta att kommuniceras i god tid.

Frågor & svar om VARA införande – Systemleverantörer & Apoteksaktörer

ID	Fråga	Svar
A-001	Hur säkerställer Apotekens Service övergången från VARA1 till VARA2?	<p>För att säkerställa övergången från VARA1 till VARA2 krävs att en noggrann detaljplanering genomförs av samtliga parter.</p> <p>För att ytterligare säkerställa övergången kommer en generalrepetition att genomföras med respektive systemleverantör innan VARA2 blir master. Planering av denna aktivitet genomförs gemensamt med alla berörda parter. Apotekens Service har utsett en projektledare för att hålla ihop dessa aktiviteter.</p>
A-002	Går det att backa från VARA2 till VARA1 om övergången inte går som planerat?	<p>Att backa till VARA1 efter att VARA2s exportfil har lästs in av externa parter skulle kräva en återgång till VARA1-information av alla externa parter. Det bedöms därmed som en alltför komplex åtgärd för att vara praktiskt genomförbar. Detta scenario måste därmed undvikas genom noggrann planering, tester och övning.</p>
A-003	Kommer VARA1 att konverteras till VARA2?	<p>Nej, det är två separata databaser. VARA1 får dagligen information från ACA medan VARA2 hämtar information från ett antal olika datakällor.</p>
A-004	Hur ska systemleverantörer förbereda sig?	<p>Systemleverantörer ansvarar för att i tid genomföra nödvändiga anpassningar i expeditionssystemen inför övergången från VARA1 till VARA2.</p> <p>Systemleverantörer ska genomföra en konsekvensanalys och gemensamt med Apotekens Service och apoteksaktörer planera och genomföra en generalrepetition innan VARA2 blir master.</p> <p>Systemleverantörer ansvarar för att kommunicera konsekvenser och eventuella systemanpassningar till sina apoteksaktörer.</p> <p>De regressions- och självtester som Apotekens Service tidigare kommunicerat ska också genomföras. Utöver detta ska behovet av resurser/beredskap säkerställas i samband med att VARA2 blir master den 4 oktober 2010.</p>

ID	Fråga	Svar
A-005	Hur ska apoteksaktörer förbereda sig?	<p>Systemleverantörer ansvarar för att kommunicera relevanta resultat av respektive konsekvensanalys till berörda apoteksaktörer.</p> <p>De konsekvenser som påverkar apoteksaktörerna ska apoteksaktörerna arbeta igenom tillsammans med sin systemleverantör. Det kan till exempel handla om nya funktioner, ändrade rutiner, informationsinsatser, samt framtagning av manuella reservrutiner m.m. Det kan också bli aktuellt att testa en ny version med VARA2 anpassningar. Apoteksaktörer kan dessutom komma att delta i en generalrepetition som systemleverantören ansvarar för att genomföra innan VARA2 blir master. Utöver detta ska behovet av resurser/beredskap säkerställas i samband med övergången.</p>
A-006	Hur påverkar övergången expedierande system?	Apotekens Service har beskrivit hur export, centrala tjänster samt innehåll påverkas av övergången till VARA2. Systemleverantörer ansvarar för att analysera eventuella konsekvenser för sina system och kommunicera dessa till berörda apoteksaktörer.
A-007	Krävs det någon konvertering i expedierande system vid övergången från VARA1 till VARA2?	Varuinformation, för befintliga varor som förändras och för varor som tillkommer, måste läsas in i respektive expedierande system för att få tillgång till aktuell varuinformation. För att undvika inkonsistent data mellan olika system måste viss information från VARA1 tas bort och ersättas av information från VARA2.
A-008	Hur kommer övergången att påverka Apotekens Services tekniska miljöer?	VARA2 kommer att bli master i samband med releasen den 4 oktober men för att testa externa system mot VARA2 kan både mars- (6.8) och majreleasen (10.2) användas.
A-009	Vilken version av Apotekens Services tjänster måste receptexpeditionssystem använda?	Om möjligt majreleasen (10.2), annars marsreleasen (6.8).

ID	Fråga	Svar
A-010	Vilka tjänster är anpassade till VARA2?	<p>Följande tjänster har anpassats till informationen i VARA2 (dessa tjänster är även kompatibla med VARA1):</p> <ul style="list-style-type: none"> - RR.RecSkrivUtMinaMediciner - RR.SkrivUtReceptOriginal - LF.SkrivUtLakemedelsforsteckning - PRIS.KontrolleraForman - VARA.HamtaArtikelinfoLista - VARA.SokSubstitution
A-011	Vad är ändrat i de VARA2-anpassade tjänsterna och hur påverkar detta?	<ul style="list-style-type: none"> - RR.RecSkrivUtMinaMediciner - RR.SkrivUtReceptOriginal - LF.SkrivUtLakemedelsforsteckning <p>Layout har anpassats i pdf-utskrifter från RR och LF för att visa information från VARA2 på ett korrekt sätt. Det är därför viktigt att regressionstesta detta för att se att utskrifterna fungerar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - PRIS.KontrolleraForman <p>Interna förändringar för att förmånsberäkning ska ske på ett korrekt sätt. Livsmedel för barn under 16 år markeras med att de ingår i förmånen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - VARA.SokSubstitution & VARA.HamtaArtikelinfoLista <p>I samband med marsreleasen anpassades lästjänsterna i VARA så att de fungerar med både VARA1 och VARA2.</p> <p>Tjänsten VARA.HamtaArtikelInfoLista returnerar en flagga som kallas särskilt läkemedel. I både VARA1 och VARA2 sätts flaggan till "ja" även för teknisk sprit som egentligen inte klassas som läkemedel. Detta kommer att rättas under hösten 2010.</p>
A-012	Vilka versioner av Apotekens Services tjänster är kompatibla med VARA2?	<p>Följande tjänster hos Apotekens Service har anpassats till VARA2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - RR.RecSkrivUtMinaMediciner - RR.SkrivUtReceptOriginal - LF.SkrivUtLakemedelsforsteckning - PRIS.KontrolleraForman - VARA.HamtaArtikelinfoLista - VARA.SokSubstitution <p>Anpassningarna finns tillgängliga från marsreleasen och framåt.</p>

ID	Fråga	Svar
A-013	Är det möjligt att få tillgång till VARA2-filer redan nu?	Ja, VARA2 exportfiler finns att tillgå på Projektplatsen.
A-014	Förskrivs varor på NPL pack id eller varunummer?	Förskrivning sker på varunummer, och de flesta vårdsystem skickar för närvarande endast varunummer. Det är förberett i NEF att vårdsystem förutom varunummer även ska skicka NPL id samt NPL pack id.
A-015	Får byte av NPL pack id ske om ett varunummer har flera NPL pack id kopplade till sig (parallellimport) utan att det räknas som generiskt byte?	Ja, byte inom samma varunummer anses <u>inte</u> som generiskt byte. Detta innebär att det går att byta till den artikel som finns i lager.
A-016	Har artiklar med samma varunummer alltid samma namn och förpackningsinformation?	Nej, vid namnbyten finns det förpackningar med olika namn men med samma varunummer på marknaden samtidigt. Förpackningsinformationen kan innehålla små skillnader som inte ändrar betydelsen t.ex. enhet - styck/tabletter. Även parallellimporterade artiklar kan ha olika namn och förpackningsinformation men samma varunummer.
A-017	Artikelbenämning i VARA har 80 tecken. Har Apotekens Service synpunkter på hur artikelbenämning bör förkortas eller presenteras i olika lägen?	Det har inte skett någon förändring i fältlängd mellan VARA1 och VARA2. Båda har 80 tecken och Apotekens Service har inga avsikter att ändra fältlängden. Artikelbenämning innehåller sammansatt information om produktnamn, styrka, läkemedelsform och, vid behov för att skilja produkter åt, information om företag. Den sammansatta informationen kan innehålla förkortningar. Om detta fält används måste det finnas möjlighet att visa upp dess information i sin helhet (d.v.s. max 80 tecken) oavsett om det är i användargränssnitt, på etiketter eller liknande. Vi kan konstatera att det inte finns några krav på layouten på etiketter, annat än läsbarhet.
A-018	Varför är gruppvarunumret för teknisk sprit markerat som särskilt läkemedel i tjänsten?	Tjänsten VARA.HamtaArtikelinfoLista returnerar en flagga som kallas särskilt läkemedel. För VARA1 och VARA2 sätts flaggan till "ja" även för teknisk sprit som egentligen inte klassas som läkemedel. Detta kommer att rättas under hösten 2010.

ID	Fråga	Svar								
A-019	Gastjänster är momsbefriade. Hur kan gastjänster urskiljas bland övriga handelsvaror i VARA2?	<p>Varugrupperingskoder används för att gruppera gastjänster i VARA2. Dessa kan därmed användas för att urskilja gastjänster bland övriga handelsvaror i VARA2:</p> <p>Y85A Gas – hyra Y85B Gas – transport Y85C Gasbesparare Y85D Gas – faktureringsavgift Y85E Gas – hanteringskostnad</p>								
A-020	Finns MTnr i VARA?	<p>MTnr finns på förpackningar, men inte i VARA. MTnr ska användas för att identifiera unika NPL pack id/artiklar med samma varunummer och kan i VARA härledas från godkännandenummer genom att:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ta bort alla inledande nollor 2. Om den sista siffran är en nolla, ska den tas bort. Om den inte är en nolla ska den separeras ut med bindestreck. Exempel: <table data-bbox="807 1128 1118 1267"> <thead> <tr> <th data-bbox="807 1128 991 1155"><u>Godkännandenr</u></th> <th data-bbox="991 1128 1102 1155"><u>MTnr</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="807 1167 895 1193">064310</td> <td data-bbox="991 1167 1086 1193">6431</td> </tr> <tr> <td data-bbox="807 1205 895 1232">073802</td> <td data-bbox="991 1205 1102 1232">7380-2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="807 1243 895 1270">197470</td> <td data-bbox="991 1243 1102 1270">19747</td> </tr> </tbody> </table>	<u>Godkännandenr</u>	<u>MTnr</u>	064310	6431	073802	7380-2	197470	19747
<u>Godkännandenr</u>	<u>MTnr</u>									
064310	6431									
073802	7380-2									
197470	19747									

Förkortningar

ACA	Apotekets Centrala Artikelregister - varuregister som idag tillhandahålls och används av Apoteket AB för varuförsörjning och expedition
ALL	Produkttyp Allergen
APL	Apoteket Produktion & Laboratorier
ATS	Apotekets Terminal System (Receptexpeditionssystem)
JACA	Journal-ACA, varuregister till journalsystem som tillhandahålls av Apoteket AB
LF	Läkemedelsförteckningen
LIF	De forskande läkemedelsföretagen (branschorganisation)
LV	Läkemedelsverket
MEP	Produkttyp Läkemedel
MTnr	Nummer på godkännande för försäljning
NEF	Nationell E-recept Förvaltning
NIN	Produkttyp Naturläkemedel för injektion
NPL	Nationellt Produktregister för Läkemedel
NPL id	Id-nummer för produkt, genereras av Läkemedelsverket
NPL pack id	Id-nummer för artikel, genereras av Läkemedelsverket
RAP	Produkttyp Radiofarmaka
RR	Receptregistret
SB id	Id-nummer för produkt, genereras av Apotekens Service AB
SB pack id	Id-nummer för artikel, genereras av Apotekens Service AB
SIL	Svensk Informationsdatabas för Läkemedel
TLV	Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
VARA	Nytt nationellt produkt- och artikelregister för läkemedel och förmånsprodukter som tillhandahålls av Apotekens Service